

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор комунального закладу
«Харківська санаторна школа № 13»
Харківської обласної ради

Г.МИХАЙЛЕНКО

2021 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1-2 -х класів (цикл І)

**Комунального закладу «Харківська санаторна
школа № 13»**

Харківської обласної ради

на 2021/2022 навчальний рік

ПОГОДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
Комунального закладу «Харківська
санаторна школа №13» Харківської
обласної ради
від 10.06.2021, протокол № 8

Голова

педагогічної ради _____ Г.МИХАЙЛЕНКО

I. Загальні положення

Освітня програма 1- 2-х класів Комунального закладу «Харківська санаторна школа № 13» Харківської обласної ради (далі – санаторна школа) на 2020/2021 навчальний рік розроблена згідно з Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положення санаторну школу, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 1026, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87, Постановою КМУ від 24 липня 2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти», концепції «Нової української школи», відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 року № 2205 та з урахуванням специфіки лікувально-відновлюючого закладу.

Освітня програма 1- 2-х класів санаторної школи (далі – Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

II. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Розподіл навчального навантаження учнів на тиждень окреслено у навчальному плані санаторної школи на 2021/2022 навчальний рік (додаток 2 до навчального плану санаторної школи).

Логічна послідовність вивчення предметів розкрита у відповідних навчальних програмах, які містяться на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

III. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література; російська мова)

Іншомовна освіта (англійська мова)

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Змістовна лінія	Коротка характеристика
Мовно-літературна освітня галузь Рідномовна освіта	
«Читаємо»	Спрямована на розвиток мотивації дітей до читання, залучення їх до читацької діяльності, яка ґрунтується на учнівській ініціативності та самостійності у доборі текстів для читання та інтерпретації прочитаного. Під час читання учні розвивають уміння сприймати та аналізувати текст, оцінювати прочитане та перетворювати інформацію, уявляти, мислити творчо.
«Взаємодіємо письмово»	Передбачає залучення учнів до реальної писемної практики, зокрема за допомогою цифрових пристроїв та в режимі онлайн. Результатом такої роботи є базові вміння створювати писемні висловлювання у реальному та віртуальному просторі та редагувати їх.
«Досліджуємо медіа»	Передбачає ознайомлення школярів з основами медіаграмотності. Діти формують уявлення про межу між реальним світом і світом мас-медіа. Вони вчаться інтерпретувати, аналізувати, оцінювати медіатексти (фільм, мультфільм, реклама, фотографія тощо) та створювати прості медіапродукти.
«Досліджуємо мовлення»	Забезпечує дослідження мовних закономірностей і формування на цій основі свідомих мовленнєвих умінь (орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних, словотвірних). Також у межах цієї змістової лінії учні опановують виражальні засоби художніх текстів, що в цілому сприяє творенню індивідуального стилю мовлення.
«Театралізуємо»	Слугує розвитку комунікативних умінь учнів, зокрема вміння моделювати різні ситуації спілкування, обирати відповідні комунікативні стратегії, досліджувати несловесні засоби спілкування, передбачає залучення учнів до сценічної творчості, в умовах якої школярі набувають акторського досвіду, зокрема імпрровізації, що забезпечує розвиток у дитини емоційного інтелекту, творчого мислення, самосвідомості й самоєфективності, уміння мобілізувати інших, ініціативності, уміння долати бар'єри, пов'язані з неоднозначністю, невизначеністю та ризиками, співпрацювати з іншими особами.
Мовно-літературна освітня галузь Іншомовна освіта (англійська)	
«Сприймання на слух»	Передбачає залучення учнів до дій зі сприймання коротких простих запитань, тверджень, вказівок, інструкцій та реагування на них вербально і/або невербально.
«Усна взаємодія»	Спрямована на розвиток умінь розпізнавати знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті; ставити запитання та давати відповіді про себе та щоденні справи.
«Усне висловлювання»	Передбачає творення коротких фраз про себе, надавання базової персональної інформації (наприклад, ім'я, адреса, родина, національність).
«Зорове сприймання»	Передбачає сприймання та розпізнавання знайомих слів у супроводі малюнків.
«Писемне»	Учні навчаються писати короткі фрази для надання базової інформації.

висловлювання»	
«Онлайн взаємодія»	Є оволодіння вміннями встановлювати базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання, та розміщувати прості твердження про себе у форматі онлайн.
Математична освітня галузь	
«Лічба», «Числа. Дії з числами»	Здійснюється формування поняття числа, насамперед, розуміння учнями принципу утворення різних видів чисел (натуральних одноцифрових, натуральних багатоцифрових, дробових тощо) та способів виконання дій з цими числами порівняння, додавання, віднімання, множення та ділення. Крім того, розгортається робота з дослідження законів і властивостей, способів виконання арифметичних дій під час розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач.
«Вимірювання величин»	Вчатьс <i>я</i> вимірювати величини довжини, маси, температури, часу, місткості (об'єму) за допомогою підручних засобів і вимірювальних приладів, оперувати грошима. Виконують перетворення, порівняння, додавання і віднімання іменованих чисел, розв'язують повсякденні проблеми математичного змісту, в тому числі й сюжетні задачі, використовуючи різні одиниці вимірювання величин.
«Просторові відношення. Геометричні фігури»	Дослідження просторових відношень та геометричних фігур різних форм, конструювання площинних та об'ємних фігур з підручного матеріалу, створення макетів реальних та уявних об'єктів різних конструкцій, виконання простих завдань, описаних у математичних текстах, в т.ч. й сюжетних задачах геометричного змісту.
«Робота з даними».	Роботи з різного виду <i>простими математичними моделями</i> , оскільки вони так чи інакше допомагають виділити, впорядкувати, проаналізувати та зафіксувати дані. Оволодіння учнями <i>математичним моделюванням</i> як прийомом <i>діяльності</i> при дослідженні реальних об'єктів і процесів та при розв'язуванні навчально - пізнавальних і практико зорієнтованих задач, використовуючи різні джерела інформації, в тому числі й засоби інформаційно-комунікаційних технологій.
Природнича освітня галузь	
«Я пізнаю природу»	Спрямована на формування дослідницьких умінь школярів через підтримку допитливості та інтересу до спостережень, експериментів та моделювання для пошуку відповідей на запитання про навколишній світ.
«Я у природі»	Передбачає розвиток уявлень молодших школярів про об'єкти та явища природи, встановлення зв'язків між неживою і живою природою, формування бережливого ставлення до природи; вироблення навичок екологічно доцільної поведінки в довкіллі.
«Я в рукотворному світі»	Спрямована на формування загальних уявлень про світ, створений людиною, понять про взаємозв'язки людини і природи, слугує джерелом натхнення для пошуку та втілення дитячих винахідницьких ідей та проектів.

Технологічна освітня галузь	
«Технічна творчість і техніка»	Спрямована на залучення учнів до творчої діяльності у процесі конструювання та моделювання під час самостійної або колективної роботи з конструктором. Процес конструювання з готових деталей (моделей) конструктора має на меті сприяти розвитку просторової уяви й елементів творчого та технічного мислення учнів, через читання і зіставлення малюнків, графічних зображень, за якими учні складатимуть конструкції.
«Світ технологій»	Має на меті формувати в учнів здатність планувати власну діяльність у процесі вивчення конструкційних матеріалів – від розпізнавання їх на дотик до аргументованого добору для створення виробу, виконувати найпростіші способи їх обробки. Важливою умовою засвоєння цієї лінії є формування в учнів здатності розуміти і дотримуватися послідовності у виготовленні виробів, аргументувати обрану послідовність у роботі.
«Світ ремесел»	Має на меті формувати в учнів ставлення до творів декоративно-ужиткового мистецтва та ремесел як культурної спадщини українського народу, а також вміння створювати та оздоблювати прості вироби за зразком чи власним задумом, із застосуванням традиційних ремесел або технік декоративно-ужиткового мистецтва.
«Побут»	Має на меті формувати практичні навички організації власної життєдіяльності, розв'язувати практичні завдання у власному побуті, планувати та реалізовувати найпростіші трудові дії (ремонт іграшок, книжок, догляд за рослинами, домашніми тваринами; приготування страв за рецептами; догляд за одягом та взуттям).
Інформатична освітня галузь	
«Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)»	Формуються початкові вміння розпізнавати, знаходити, свідомо відбирати, зберігати та опрацьовувати просту інформацію за допомогою цифрових пристроїв та без них. Розпізнавання правдивої і неправдивої інформації в усіх її виявах (текст, зображення, звук тощо) необхідне для формування критичного мислення, що сприяє безпеці в інформаційному просторі дитини. Початкові уявлення про моделі реалізуються через визначення істотних і неістотних властивостей об'єктів та створення на основі цього простих моделей об'єктів.
«Моя цифрова творчість»	Розкривається через практичну діяльність (індивідуальну і групову) зі створення простих інформаційних продуктів (програм, текстів, зображень, відео, звуків, тощо) за допомогою цифрових пристроїв та програм для творчого самовираження, презентації себе і продуктів власної діяльності, вирішення завдань інших освітніх галузей.
«Комунікація та співпраця»	Ознайомлення із доступними для дитини засобами цифрової та безпосередньої комунікації для гри, спілкування, навчання, отримання нової інформації; використання безпечного онлайнного чи офлайнного середовища для цього. В умовах роботи у групі учні мають навчитися окреслювати цілі індивідуальної та групової діяльності, розподіляти ролі в межах групи, оцінювати здобутий

	результат, аналізувати помилки та усувати їх, доброзичливо взаємодіяти безпосередньо та в мережах.
«Я і цифрові пристрої»	Реалізовується через усвідомлення і розпізнавання тих завдань, які можна розв'язати за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей (фотографувати, записувати, слухати, відображати, опрацьовувати інформацію тощо). До основних умінь, які формуються через цю змістову лінію, належать розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння усувати їх самостійно чи з допомогою дорослих, розуміти обмеження та переваги пристроїв стосовно виконуваних завдань, усвідомлювати, що машини можуть імітувати інтелектуальну діяльність. Ця змістова лінія охоплює вміння організовувати власний робочий простір на фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності учня/ учениці.
«Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві»	Спрямовано на створення безпечних умов для учня / учениці під час роботи з цифровими пристроями і в мережах, що передбачає захист особистої інформації, формування принципів етичного, доброзичливого та відповідального спілкування через мережі, навички і можливості захисту власного інформаційного простору, фізичного та психологічного здоров'я. У рамках цієї змістової лінії в учнів формується відповідальне та шанобливе ставлення до власної та чужої інформаційної діяльності, яке на рівні початкової школи виявляється, зокрема, і через зазначення власного авторства, посилення на авторство інших, а також через усвідомлення шкоди від списування.
Соціальної та здоров'язбережувальна освітня галузь	
«Безпека»	Передбачає розвиток умінь безпечної поведінки вдома, школі та у природному й техногенному середовищі, прогнозування наслідків небезпечних дій, визначення впливів на вибір безпечної поведінки, дотримання правил (дорожнього руху, використання побутової техніки і побутової хімії тощо) та відповідального ставлення до особистої безпеки й безпеки інших.
«Здоров'я»	Спрямована на формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності і поведінки через набуття навичок здорового способу життя, розвиток позитивної самооцінки, критичного мислення, умінь ухвалювати зважені рішення, відповідально ставитися до власного здоров'я та здоров'я тих, хто поряд, і протидіяти негативним соціальним чинникам.
«Добробут»	Забезпечує розвиток етичної поведінки в соціумі, вміння вчитися і формування позитивного ставлення до навчання, усвідомлення важливості здорового способу життя для добробуту, розвиток підприємливості і споживчої культури для оптимального використання ресурсів та забезпечення добробуту, орієнтацію учнів на відповідальне ставлення до безпеки та здоров'я як до найважливіших життєвих

	цінностей.
Громадянська та історична освітня галузь	
«Я – Людина»	Передбачає залучення учня / учениці до опрацювання та використання для самоідентифікації елементарної інформації про людину як унікальну у Всесвіті істоту, яка творить себе як особистість, формує свій характер і розвиває цінні якості у процесі пізнавальної і трудової діяльності. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє самопізнанню учнів, усвідомленню власних потреб, уподобань, здібностей та інтересів, заохочує обирати цілі особистісного зростання (бути відповідальним, чесним тощо), допомагає початковому усвідомленню гідності та неповторності будь-якої людини.
«Я серед людей»	Забезпечує усвідомлення ролі зв'язків, які існують між людьми, значення рідні, друзів, приятелів, спільнот, з якими дитина себе ідентифікує. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє набуттю досвіду громадянської поведінки та свідомому виборові норм і моделей поведінки, часто за певними взірцями.
«Моя культурна спадщина»	Дає змогу учнівству усвідомити свою вкоріненість у національну, а також рідну за етнічним походженням культуру, в європейську цивілізацію. Учні/ учениці отримують можливість дослідити місцеві пам'ятки, пізнати традиції та минуле своєї родини, рідної етнічної групи, нації. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє розумінню значущості та різноманітності культурних надбань людства, формуванню умінь пізнавати минуле.
«Моя шкільна і місцева громади»	Забезпечує розуміння учнем/ ученицею базових норм шкільного та місцевого громадського життя, дає йому/ їй змогу посильно долучатися до їх відтворення та модернізації. Пізнання шкільних і місцевих традицій, ознайомлення з громадянськими вчинками земляків, діяльністю шкільної адміністрації, місцевих органів влади та добровільних асоціацій, зорієнтованих на громадські справи, сприяє набуттю учнями первинного досвіду громадянської дії, демократичної поведінки та конструктивної взаємодії, впливає на формування емоційно-ціннісного компонента громадянської культури дитини. Навчання в межах цієї змістової лінії забезпечує вироблення вмінь висловлювати та обстоювати свою думку та приймати інших, висувати власні ініціативи, планувати й організовувати посильні для дітей молодшого шкільного віку громадські справи.
«Ми – громадяни України. Ми –	Дає учневі / учениці елементарні уявлення про національну символіку та державні атрибути України, націю (народ), державу,

європейці»	політику, владу, ключові події в історії України, підводить до прийняття демократичних цінностей та ідей євроатлантичної інтеграції Батьківщини. У межах цієї змістової лінії на прикладі відомих історичних постатей та національних героїв школярі усвідомлюють цінності патріотизму, активної громадянської позиції, самоповаги та ін.
Мистецька освітня галузь	
«Художньо-практична діяльність»	Націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне засвоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовияву. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виражальні засоби для творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля, а також формування уявлень про можливість і способи впливати на емоційний стан завдяки мистецькій діяльності.
«Сприймання та інтерпретація мистецтва»	Спрямована на пізнання цінностей, що несуть твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення, а також формування уявлень про можливість і способи впливати на свій емоційний стан завдяки сприйманню творів мистецтва.
«Комунікація через мистецтво»	Націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема в різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо.
Фізкультурна освітня галузь	
«Базова рухова активність»	Охоплює такі види діяльності, які спрямовані на формування життєво необхідних рухових умінь і навичок. Коригується та націлена на допомогу у лікуванні та стабілізації стану хвороби.
«Ігрова та змагальна діяльність учнів (рухливі ігри та естафети)»	Пов'язана з опануванням рухливих ігор та естафет, що задовольняє потребу в руховій активності та сприяє формуванню комунікативних здібностей. Коригується та направлена на допомогу у лікуванні та стабілізації стану хвороби.
«Турбота про стан здоров'я та безпеку»	Спрямована на формування свідомого ставлення до власного здоров'я та вмінь безпечної поведінки в процесі фізкультурної діяльності. Коригується та направлена на допомогу у лікуванні та стабілізації стану хвороби.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі.

Освітня галузь	Завдання
Мовно-літературна	- виховання стійкої мотивації до читання та прагнення

	вдосконалювати своє мовлення; - сприяння індивідуальному самовияву учнів та взаємодії між ними через розвиток комунікативних умінь, зокрема діалогічного мовлення, театралізацію; - розвиток уміння вдумливого читання і базових правописних умінь; - збагачення духовного світу учнів через естетичне сприймання творів художньої літератури та медіапродуктів; - розвиток уяви та творчого мислення учнів за допомогою творів літератури та мистецтва, медіатекстів, театралізації, гри; - формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти); - розвиток здатності спостерігати за мовними явищами, експериментувати зі звуками, словами, фразами, зокрема і в мовних іграх, для опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови; - створення сприятливого мовного середовища у школі, зокрема й через пізнання сучасної дитячої літератури різної тематики та жанрів.
	Іншомовна освіта -здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених цією програмою; - розуміти на слух зміст автентичних текстів; - читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; - здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; - адекватно використовувати досвід, набутий під час вивчення рідної мови та інших - навчальних предметів; - використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; - критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; - висловлювати свої думки, почуття та ставлення; - ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; - обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; - ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.
Математична	-формування здатності розпізнавати серед повсякденних проблем ті, які можна розв'язати із застосуванням математичних методів та способів; - розвиток уміння здійснювати дослідження, аналіз, планування послідовності дій для розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач; - формування та розвиток усвідомлених і міцних обчислювальних навичок; - вироблення вміння описувати побачене, почуте, прочитане за

	допомогою простих математичних моделей; - формування відповідального ставлення щодо висунування гіпотез, їх оцінки, доведення або спростування, обґрунтування свого вибору; - вироблення досвіду дослідження просторових відношень, форм об'єктів навколишнього світу, конструювання площинних та об'ємних геометричних фігур; - вироблення вміння сприймати, перетворювати та оцінювати отриману інформацію, використовуючи різні джерела, у тому числі й засоби інформаційно-комунікаційних технологій.
Природнича	- виховання любові та шанобливого ставлення до природи рідного краю, України, планети Земля; - формування екологічно й етично обґрунтованої поведінки у природі, залучення до участі у природоохоронних акціях; - розвиток зацікавлення до пізнання природи, оволодіння способами навчально-пізнавальної діяльності, елементарними дослідницькими вміннями (через експерименти, спостереження); - поступове формування уявлень про природничо-наукову картину світу через поглиблення початкових знань про природні об'єкти і явища, взаємозв'язки в системі «нежива природа – жива природа», про залежність людини від стану навколишнього середовища та її вплив на нього.
Технологічна	- залучення учнів до різних видів діяльності, формування вмінь для створення виробу від творчого задуму до його втілення в готовий результат; - формування в учнів культури праці та побуту, навичок раціонального ведення домашнього господарства, задоволення власних потреб та потреб інших, відповідальності за результати власної діяльності; - формування вміння ефективно використовувати природні матеріали з турботою про навколишнє середовище; - створення умов для практичного і творчого застосування традицій і сучасних ремесел.
Інформатична	- формування відповідальної позиції цифрового громадянина, навичок безпечного й етичного користування цифровими пристроями та мережами; - формування початкових умінь розрізняти інформацію різних видів та працювати з нею за допомогою цифрових пристроїв чи без них; - формування початкових умінь визначати, знаходити та зберігати інформацію, необхідну для розв'язання життєвих проблем (навчання, гри тощо), за допомогою цифрових пристроїв, мереж та без них, самостійно та під час групової взаємодії; - розрізняти правдиву і неправдиву інформацію різних видів; - налагодження комунікації за допомогою цифрових пристроїв та мереж для спільної творчості, співпраці, навчання, гри; - формування початкових умінь створювати електронні тексти (зображення, відео, звуки, програми тощо) за допомогою цифрових пристроїв; - формування вмінь презентувати себе, власну творчість, ідеї, створені продукти та інші результати індивідуальної та групової діяльності за

	допомогою цифрових пристроїв.
Соціальної та здоров'язбережувальна	- формування у школярів стійких переконань щодо цінності життя, здоров'я і безпеки для себе і тих, хто його / її оточує; - виховання дбайливого та усвідомленого ставлення до власного здоров'я і безпеки; - розвиток потреби самопізнання та самовдосконалення; - формування в учнів сталої мотивації до здорового способу життя; - формування свідомого прагнення дотримуватися безпечної, здорової та етичної поведінки для поліпшення добробуту; - розвиток уміння ухвалювати рішення в повсякденних ситуаціях з користю для безпеки та здоров'я; - сприяння індивідуальному розвитку самостійності, підприємливих якостей та поведінки свідомого споживача; - формування вміння вчитися без шкоди для здоров'я; - створення сприятливого безпечного та здорового середовища в школі.
Громадянська та історична	- здобуття знань про сучасність і минуле своєї родини, місцевої громади, Батьківщини, людства, формування відповідного віковим можливостям розуміння змісту пам'ятних для себе та для громадян України подій; - сприяння початковому усвідомленню власної гідності, цінності свободи і прав людини, своєї належності до родини, місцевої та шкільної громад, українського народу, вироблення відповідального ставлення до власної діяльності та діяльності інших; - формування умінь орієнтуватися в історичному часі та соціальному просторі, знаходити та опрацьовувати доступну для себе суспільну інформацію, пояснювати її зміст та передавати породжені нею враження і думки; - удосконалення набутих дітьми в дошкільному віці позитивних моделей поведінки у громадських місцях та опанування нових, пов'язаних із діяльністю школяра / школярки; - розвиток здатності обстоювати власну думку та приймати інших, вирізняти вияви нерівності, несправедливості та дискримінації; - створення умов для набуття успішного досвіду конструктивної взаємодії та громадянської поведінки, формування емоційно-ціннісного компоненту громадянської культури особистості.
Мистецька	- збагачення духовного світу учня / учениці під час сприймання мистецтва та художньої творчості; виховання шани до національної і світової культурної спадщини; - набуття досвіду творення художніх образів через опанування елементарними мистецькими вміннями; розвиток загальних і спеціальних мистецьких здібностей; - розкриття творчого потенціалу особистості; стимулювання художньо-образного мислення, художніх інтересів; виховання естетичного смаку; сприяння творчому самовияву та розвитку індивідуального стилю учня / учениці через мистецтво; - розвиток уміння інтерпретувати твори мистецтва, висловлювати враження та особистісне ставлення до них; засвоєння початкових

	знань про види мистецтва, особливості їхньої художньо-образної мови, зокрема у взаємозв'язках; - формування вміння презентувати й оцінювати власну творчість, плекання потреби у самовдосконаленні; - формування вміння взаємодіяти з іншими через мистецтво, виявляти зв'язки мистецтва з природним і соціокультурним середовищем; - виховання здатності застосовувати мистецтво для отримання задоволення та емоційного самопізнання.
Фізкультурна	- розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових умінь та навичок, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності; - розширення функціональних можливостей організму через цілеспрямований розвиток фізичних якостей і природних здібностей; - збереження та зміцнення здоров'я школярів; - формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереженні та зміцненні здоров'я; - формування основ здорового способу життя і створення умов для покращення фізичного і психоемоційного стану; - формування практичних навичок щодо самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку; - розвиток комунікативних умінь під час занять фізичною культурою; - формування морально-вольових якостей та позитивного ставлення до занять фізичною культурою і спортом; - усвідомлення ролі занять спортом і Олімпійського руху для формування самоповаги, впевненості в собі, прагнення досягати успіху, дотримуючись принципів чесної гри; - збільшення обсягу рухової активності, яка приносить радість дитині; - формування творчих здібностей засобами фізичної культури; - коригування та лікування хвороби.

IV. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної галузі.

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
Мовно-літературна освітня галузь Рідномовна освіта	
1. Змістова лінія «Взаємодіємо усно»	
Сприймає усну інформацію,	Учень / учениця:

перепитує, виявляючи увагу, доречно реагує	- з увагою <i>сприймає</i> усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції); - перепитує співрозмовника для уточнення почутої інформації; - <i>сприймає</i> монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою.
Відтворює основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; на основі почутого малює/добирає ілюстрації; передає інформацію графічно	Учень / учениця: - <i>використовує</i> фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації; - <i>малює або добирає</i> ілюстрації, створює мапу думок до почутого.
Виокремлює цікаву для себе інформацію; передає її іншим особам	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> про те, що зацікавило в усному повідомленні; - <i>ставить запитання</i> до усного повідомлення для отримання додаткової інформації; - <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила.
Розпізнає ключові слова і фрази в усному повідомленні, виділяє їх голосом у власному мовленні; пояснює, чому зацікавила інформація	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; - <i>виділяє</i> голосом ключові слова і фрази у власному усному висловлюванні; - <i>пояснює</i> на основі власного досвіду, чому якась інформація зацікавила.
Висловлює думки щодо усного повідомлення, простого тексту, медіатексту; намагається пояснити свої вподобання; звертається до дорослих за підтвердженням правдивості інформації	Учень / учениця: - <i>висловлює</i> думку, що подобається в почутому, а що – ні; - <i>обґрунтовує</i> свої вподобання; - <i>обирає</i>, до кого з дорослих можна звернутися за підтвердженням правдивості почутої інформації.
Висловлює власні погляди щодо предмета обговорення; намагається зробити так, щоб висловлювання було зрозуміле і цікаве для інших осіб; правильно вимовляє загальноживані слова	Учень / учениця: - <i>підтримує й ініціює</i> діалог на теми, які викликають зацікавлення; - <i>спостерігає за діалогом</i>, де висловлюються різні погляди на предмет обговорення, <i>підтримує</i> одну з точок зору; - <i>пояснює</i> значущість уважного ставлення до інших та потребу подивитися на річ по-різному; - <i>розповідає</i> про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова.
Розпізнає емоції своїх співрозмовників, використовує відомі вербальні та невербальні засоби для передачі емоцій та настрою; розпізнає образні вислови і пояснює, що вони	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> емоції співрозмовника і пояснює власну реакцію на них; - <i>уживає</i> відповідну до ситуації спілкування лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо); - <i>поповнює</i> власний словниковий запас;

допомагають уявити; створює прості медіатексти	
Розповідає про власні відчуття та емоції від прослуханого/побаченого; ввічливо спілкується	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого; - <i>звертається, вітається, прощається</i>, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, <i>використовує</i> ввічливі слова.
2. Змістова лінія «Читаємо»	
1	2
Обирає книжку для читання; пояснює власний вибір	Учень / учениця: - <i>обирає</i> тексти (книжки) для читання, може пояснити власний вибір; - <i>пояснює</i>, з яких елементів складається книжка і яку інформацію вони передають; - <i>описує</i> обкладинки книжок, які подобаються.
Передбачає за обкладинкою, заголовком та ілюстраціями, про що йтиметься в дитячій книжці; читає вголос правильно, свідомо, цілими словами, нескладні за змістом і формою тексти; розуміє фактичний зміст прочитаного	Учень / учениця: - <i>прогнозує</i> орієнтовний зміст тексту за заголовком та ілюстраціями; - <i>читає</i> правильно та виразно вголос різні тексти (вірші, народні і літературні казки, оповідання, графічні та інформаційні тексти) залежно від мети читання; - <i>ставить запитання</i> за змістом тексту для уточнення свого розуміння; - <i>розповідає</i>, про що текст, <i>відповідає</i> на запитання за змістом прочитаного; - <i>знаходить</i> у тексті незнайомі слова, робить спроби пояснити їхнє значення, виходячи з контексту.
Пов'язує інформацію з тексту з відповідними життєвими ситуаціями; розрізняє головне і другорядне в тексті; визначає тему художнього твору, а також простого медіатексту	Учень / учениця: - <i>визначає</i> послідовність подій у художньому тексті; - <i>розповідає</i> про вчинки улюблених персонажів; - <i>словесно моделює</i> власну поведінку на прикладі вчинків персонажів; - <i>визначає</i> тему і головну думку в тексті. - <i>досліджує</i> особливості казки, вірша, оповідання, загадки, скороговки, забавлянки тощо.
Розповідає про свої власні почуття та емоції від прочитаного тексту	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> про свої враження (почуття та емоції) від змісту прочитаного художнього тексту; - <i>зіставляє</i> пережиті під час читання почуття та емоції із власним емоційно-чуттєвим досвідом.
Висловлює власні вподобання щодо змісту прочитаних творів, літературних персонажів, намагається пояснити, що подобається, а	Учень / учениця: - <i>пояснює</i>, що в творі подобається, а що ні (вчинки, мовлення персонажа, описи тощо); - <i>пояснює зв'язок</i> тексту із власним досвідом, навколишнім світом та раніше прочитаними текстами;

що ні	- <i>пояснює</i> роль ілюстрацій, таблиць, графіків, схем для глибшого розуміння змісту тексту; - <i>обирає</i>, до кого з дорослих можна звернутися за підтвердженням правдивості прочитаної інформації.
На основі тексту малює/добирає ілюстрації, фіксує інформацію графічно	Учень / учениця: - <i>малює або добирає</i> ілюстрації до художнього тексту, створює аплікації, ліпить (напр., персонажів казок тощо).
Експериментує з текстом (змінює кінцівку, місце подій)	Учень / учениця: - <i>фантазує</i> на основі прочитаного: придумує іншу кінцівку літературного твору, змінює місце подій, додає нових персонажів.
3. Змістова лінія «Взаємодіємо письмово»	
1	2
Пише рукописними буквами, злито, розбірливо; створює невеликі та нескладні за змістом висловлювання, записує їх; правильно записує слова, які пишуться так, як вимовляються	Учень / учениця: - <i>обмінюється</i> елементарними письмовими повідомлення (записка, лист, вітальна листівка); - <i>обирає</i> для написання висловлення відповідне оформлення (шрифт, розмір, колір тощо); - <i>записує</i> окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення речення на письмі, а також слів, які пишуться так, як вимовляються.
Обмінюється короткими письмовими повідомленнями	Учень / учениця: - <i>створює</i> прості тексти за допомогою цифрових пристроїв (питання, вибачення, подяка, побажання, прохання, поздоровлення, запрошення, порада, згода, відмова тощо); - <i>використовує</i> доречно поширені графічні зображення смайлів.
Перевіряє написане, виявляє і виправляє недоліки письма самостійно чи за допомогою вчителя; обговорює створений текст і вдосконалює його за допомогою інших осіб	Учень / учениця: - <i>відновлює</i> деформований текст; - <i>перевіряє</i>, чи є в написаному тексті помилки на вивчені правила, виправляє їх.
4. Змістова лінія «Досліджуємо медіа»	
1	2
За допомогою вчителя виявляє очевидні ідеї у простих текстах, медіатекстах	Учень / учениця: - <i>обговорює</i> зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), <i>виявляє</i> (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіа текстах; - <i>спостерігає</i> за використанням кольору, музики, анімації в медіатексті; - <i>визначає</i>, кому і для чого призначений медіатекст.
Висловлює думки щодо простого медіатексту	Учень / учениця: - <i>висловлює</i> власні думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих простих медіатекстів (світлина, мультфільми, комп'ютерні ігри, реклама тощо); - <i>висловлює</i> власні думки і почуття з приводу прочитаних простих медіатекстів (комікси, дитячі журнали, реклама тощо) .
Створює прості медіатексти	Учень / учениця:

	- <i>створює</i> прості візуальні медіапродукти (фото, листівка, комікс, книжечка, стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя / вчительки, зважає на мету й аудиторію.
5. Змістова лінія «Досліджуємо мовлення»	
1	2
Спостерігає за мовними одиницями та явищами, відкриває деякі закономірності співвідношення звуків і букв, значення слів, їх граматичної форми та ролі в реченні; спостерігає за власним мовленням та мовленням інших осіб, удосконалює власне мовлення за допомогою інших осіб	Учень / учениця: - <i>аналізує</i> звуковий склад слова (кількість складів, наголошений та ненаголошені склади, голосні та приголосні звуки); - <i>порівнює</i> власне мовлення з мовленням інших (швидкість, вимова звуків і наголошування слів); - <i>обирає</i> букви на позначення звуків на письмі, враховуючи правила позначення твердості – м'якості приголосних звуків, звука [й] в різних позиціях слова, подовжених приголосних звуків; - <i>знаходить</i> у тексті речення різних видів (питальні, розповідні, спонукальні; окличні й неокличні); - <i>розрізняє</i> різні види текстів (розповідь, опис) і пояснює їх призначення.
Експериментує звуками, словами, фразами в мовних іграх; аналізує за допомогою вчителя мовлення літературних персонажів	Учень / учениця: - <i>творює</i> нові слова на основі запропонованих (замінює звуки, міняє послідовність складів, замінює або об'єднує частини слова); - <i>творює</i> власні художні тексти малих жанрів (загадки, лічилки, мирилки тощо) на основі відомих.
6. Змістова лінія «Театралізуємо»	
1	2
Відтворює емоції літературних персонажів під час інсценізації	Учень / учениця: - <i>використовує</i> голос і мову тіла (міміку, жести, рухи) для відтворення емоцій персонажів казок, байок тощо.
Імпровізує з репліками під час інсценізації	Учень / учениця: - <i>імпровізує</i> з інтонацією, тембром та силою голосу, відтворюючи репліки персонажів казок, віршів, народних пісень тощо.
Створює прості медіапродукти з допомогою інших осіб	Учень / учениця: - <i>передає своє враження</i> від побаченого в малюнках, у листах подяки. - <i>створює</i> в групі афішу, реквізит, костюми, маски, декорації.
Висловлює власні погляди щодо предмета обговорення; намагається зробити так, щоб висловлювання було зрозуміле і цікаве для інших осіб; правильно вимовляє загальновживані слова	Учень / учениця: - <i>ділиться</i> театральним досвідом та <i>описує</i> власні почуття, використовуючи доречно тематичну групу слів «театр».
Аналізує за допомогою вчителя мовлення літературних персонажів	Учень / учениця: - <i>описує</i> власні почуття від виконання ролі з позиції учасника драматизації.

Мовно-літературна освітня галузь. Іншомовна освіта (англійська)

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання (рівень Pre-A1)
1	2
1. Змістова лінія «Сприймання на слух»	
Розуміє короткі, прості запитання, твердження, прохання/вказівки та реагує на них вербально та/або невербально	Учень / учениця: - <i>реагує</i> на короткі, прості запитання, твердження, вказівки та інструкції, якщо вони вимовляються повільно й чітко, супроводжуються відеорядом (наочностю) чи жестами для полегшення сприймання та повторюються за необхідності; - <i>розпізнає</i> знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті, якщо мовлення повільне та чітке.
Розпізнає знайомі слова і фрази під час сприймання усної інформації	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> числа, ціни, дати та дні тижня у знайомому контексті, якщо мовлення повільне та чітке.
2. Змістова лінія «Зорове сприймання»	
Розпізнає знайомі слова з опорою на наочність	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> знайомі слова, що супроводжуються малюнками; - <i>сприймає</i> короткі, прості інструкції у знайомому контексті; - <i>здогадується</i> про значення слів, якщо вони супроводжуються малюнком або символом.
3. Змістова лінія «Усна взаємодія»	
Запитує та повідомляє інформацію про себе та повсякденні справи, вживаючи короткі сталі вирази та використовуючи за потребою жести	Учень / учениця: - <i>запитує</i> інших та <i>відповідає</i> на запитання про себе; - <i>вітається</i> та <i>прощається</i> ; - <i>уточнює</i> інформацію.
4. Змістова лінія «Усне висловлювання»	
Описує себе та свій стан короткими фразами	Учень / учениця: - <i>описує</i> себе та власний досвід, уживаючи прості слова та формульні вирази;
5. Змістова лінія «Писемна взаємодія»	
Надає найпростішу інформацію про себе у письмовій формі (записка, анкета)	Учень / учениця: - <i>надає</i> елементарну інформацію в анкеті, використовуючи прості фрази, з опорою на наочність, модель; - <i>використовує</i> найпростіші формули ввічливості (вітання, подяка, прощання) у записці.
6. Змістова лінія «Писемне висловлювання»	

Пише короткими фразами про себе	Учень / учениця: - <i>пише</i> про себе простими фразами з опорою на наочність, модель; - <i>записує</i> прості слова, які відображають його / її емоційний стан (сум, радість) та вподобання.
7. Змістова лінія «Онлайн взаємодія»	
Пише короткі фрази в режимі реального часу у разі потреби з використанням словника	Учень / учениця: - <i>встановлює</i> базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання; - <i>розміщує</i> прості онлайн вітання, вживаючи елементарні сталі вирази.

Математична освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Лічба»	
Лічить об'єкти, позначає числом результат лічби; порівнює числа в межах ста та упорядковує їх	Учень / учениця: - <i>лічить</i> за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками); - <i>лічить</i> до 100 в прямому і зворотному порядку.
Розпізнає серед ситуацій із свого життя ті, що потребують перелічування об'єктів, вимірювання величин, обчислення	Учень / учениця: - <i>уживає</i> в мовленні порядкові числівники при встановленні порядкового номера об'єкта відносно іншого; - <i>відтворює</i> в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують (малює, викладає мозаїку, створює аплікацію, співає, складає власні лічилки тощо).
Визначає істотні, спільні і відмінні ознаки об'єктів навколишнього світу; порівнює, об'єднує у групу і розподіляє на групи за спільною ознакою	Учень / учениця: - <i>визначає</i> істотні, спільні та відмінні ознаки об'єктів навколишнього світу; - <i>порівнює</i> і <i>впорядковує</i> об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками; - <i>об'єднує</i> об'єкти у групу за спільною ознакою; - <i>розбиває</i> об'єкти на групи за спільною ознакою.
Зіставляє одержаний результат з прогнозованим	Учень / учениця: - <i>прогнозує</i> результат лічби об'єктів навколишнього світу, доступних для спостереження; - <i>припускає</i> , як і на скільки рівних частин треба поділити об'єкти / групи об'єктів; - <i>зіставляє</i> одержаний результат лічби об'єктів з прогнозованим; - <i>виконує</i> перевірку правильності лічби довільним способом;

	- <i>робить висновок про достовірність передбаченого результату.</i>
2. Змістова лінія «Числа. Дії з числами»	
1	2
Лічить об'єкти, позначає числом результат лічби; порівнює числа в межах ста та упорядковує їх	Учень / учениця: - <i>читає і записує</i> натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами; - <i>утворює</i> натуральні числа прилічуванням і відлічуванням одиниці; - <i>досліджує</i>, що одна і та ж цифра в записі числа набуває різних значень залежно від своєї позиції; - <i>порівнює</i> натуральні числа в межах 100, позначає результат порівнювання за допомогою знаків $>$, $<$, $=$; - <i>співвідносить</i> кількість об'єктів навколишнього середовища з відповідним натуральним числом і навпаки; - <i>ділить</i> конкретні об'єкти / групи об'єктів навпіл, на три, чотири рівні частини (яблуко, торт, піца, квадрат, цукерки, зошити, книжки та ін.) у процесі гри або імітуючи життєві ситуації, <i>описує</i> за допомогою відповідних моделей.
Перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схему, таблицю, схематичний рисунок	Учень / учениця: - <i>знаходить</i> потрібну інформацію, використовуючи зокрема й засоби; - <i>перетворює</i> інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схематичний рисунок, схему, таблицю, числовий вираз
Обирає послідовність дій для розв'язання проблемної ситуації	Учень / учениця: - <i>з'ясовує</i>, яка інформація потрібна для розв'язування проблемного завдання, в тому числі й сюжетних задач (яка інформація наявна, якої інформації немає і яку треба знайти); - <i>описує (коментує) послідовність</i> дій стосовно розв'язання проблемного завдання (в тому числі сюжетної задачі) за допомогою дорослого або самостійно.
Обчислює усно зручним для себе способом у навчальних і практичних ситуаціях	Учень / учениця: - <i>оперує</i> числами в межах 100, розв'язуючи різні життєві проблеми (шукає номер квартири (будинку), місця в кінотеатрі, у вагоні потяга, автобусі, літаку, номер кабінету в різних установах, номер телефону тощо); - <i>обчислює</i> суму (додає), різницю (віднімає), добуток (множить), частку (ділить) зручним для себе способом у межах 100, зокрема й користуючись предметами або засобами, які їх замінюють); - <i>знаходить</i> значення математичних виразів; - <i>застосовує</i> різні способи виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання, множення, ділення) під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах
Встановлює залежність між компонентами і результатом арифметичної дії	Учень / учениця: - <i>розуміє</i> залежність результатів арифметичних дій від зміни одного з компонентів

Прогнозує результат виконання арифметичних дій	Учень / учениця: - <i>прогнозує</i> результат обчислень; - <i>переконається</i> в достовірності обчислення, здійснивши перевірку зручним для себе способом, робить відповідний висновок
Перевіряє правильність результату арифметичної дії; виявляє та виправляє помилки	Учень / учениця: - <i>знаходить</i> помилки у математичних обчисленнях, <i>усуває</i> їх, виконуючи необхідні дії
Визначає достатність даних для розв'язання проблемної ситуації	Учень / учениця: - <i>знаходить</i> необхідні (суттєві) дані для виконання завдання; - <i>розуміє</i> , що для відповіді на запитання може бракувати числових даних
Обирає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання; визначає дію (дії) для розв'язання проблемної ситуації, виконує її (їх)	Учень / учениця: - <i>визначає</i> числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання; - <i>розв'язує</i> проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі
Визначає шляхи розв'язання проблемної ситуації	Учень / учениця: - <i>з'ясовує</i> , чи існує інший шлях розв'язування проблемної ситуації (з допомогою дорослого або самостійно), <i>робить</i> відповідний висновок
3. Змістова лінія «Вимірювання величин»	
1	2
Вимірює величини за допомогою підручних засобів і вимірювальних приладів	Учень / учениця: - <i>здійснює</i> вимірювання величин, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (лінійка, термометр, годинник, мензурка) та різного роду нестандартних мірок / підручних засобів (стрічка, сірникова коробка, пісковий годинник, склянка, ложка тощо); - <i>записує</i> результати вимірювання основних величин у сантиметрах (см), дециметрах (дм), метрах (м); кілограмах (кг), центнерах (ц); градусах Цельсія (С°), годинах (год), хвилинах (хв); літрах (л); - <i>вимірює</i> довжини предметів або відрізків; - <i>будує</i> відрізки заданої довжини; - <i>визначає</i> час з точністю до п'яти хвилин; - <i>позначає</i> час на зображенні/ макеті циферблату годинника зі стрілками
Аналізує проблемні ситуації зі свого життя; визначає групу пов'язаних між собою величин для розв'язання повсякденних проблем математичного змісту	Учень / учениця: - <i>розв'язує</i> проблемні ситуації зі свого життя, що містять групи пов'язаних між собою величин (довжини, маси, температури, часу, місткості (об'єму) ; - <i>оперує</i> грошима, здійснюючи покупки у крамницях (справжніх та уявних), продаж і покупки на шкільних ярмарках та ін.;

	- <i>порівнює</i> об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом); - <i>розуміє</i>, які одиниці вимірювання величини доцільно використовувати в конкретному випадку; - <i>виконує</i> дії додавання і віднімання з іменованими числами, поданими в однакових одиницях вимірювання
4. Змістова лінія «Просторові відношення. Геометричні фігури»	
1	2
Орієнтується на площині і в просторі; описує або зображає схематично розміщення, напрямки і рух об'єктів	Учень / учениця: - <i>встановлює відносне</i> розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну мову; - <i>демонструє вміння</i> переміщувати об'єкти в заданих напрямках: справа наліво, зліва направо, зверху вниз, знизу вгору; - <i>коментує</i> виконувані дії, вживаючи у мовленні відповідні математичні терміни
Розпізнає знайомі геометричні площинні та об'ємні фігури серед об'єктів навколишнього світу, на малюнках	Учень / учениця: - <i>розрізняє</i> геометричні площинні та об'ємні фігури за їх істотними ознаками; - <i>відтворює</i> досліджувані геометричні форми (вирізає, наклеює, малює, моделює та ін.), використовуючи для цього не лише готові геометричні фігури, а й упізнані у предметах навколишнього світу; - <i>знаходить</i> відомі площинні та об'ємні фігури серед предметів навколишнього середовища, на малюнках; - <i>наводить приклади</i> предметів у навколишньому світі, які мають форму площинної чи об'ємної фігури; - <i>будує</i> прямокутник / квадрат на аркуші в клітинку
Конструює площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу, створює макети реальних та уявних об'єктів	Учень / учениця: - <i>моделює</i> геометричні фігури з підручного матеріалу (шнурків, олівців, паличок тощо); - <i>конструює</i> знайомі площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу (пластиліну, глини, соломки, конструктора тощо)
5. Змістова лінія «Робота з даними»	
1	2
Аналізує проблемні ситуації свого життя; визначає групу пов'язаних між собою величин для розв'язання повсякденних проблем математичного змісту	Учень / учениця: - <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два-три запитання); - <i>впорядковує, порівнює, групує</i> дані, застосовуючи прості моделі

Природнича освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Я пізнаю природу»	

Обирає у найближчому оточенні те, що цікаво дослідити	Учень / учениця: - <i>вирішує</i> , що він / вона хотів / хотіла б дослідити; - <i>визначає</i> , які органи чуття знадобляться для обраного дослідження
Обирає та пояснює дії для дослідження об'єктів природи; визначає можливі результати спостережень/досліджень	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , навіщо він / вона виконує певні дії, спостерігаючи за природними об'єктами / явищами або експериментуючи з ними; - <i>передбачає</i> , якого результату досліджень він / вона очікує; - <i>висловлює здогад</i> про ймовірний результат
Пропонує/обирає послідовність кроків під час спостереження/експерименту	Учень / учениця: - <i>описує</i> послідовність дій в експерименті / спостереженні; - <i>добирає</i> найпростіші матеріали та прилади, які можна застосувати
Досліджує обрані природні явища та об'єкти, використовуючи надані прилади, моделі	Учень / учениця: - <i>проводить</i> (самостійно або в групі) прості спостереження / досліди; - <i>застосовує</i> за потреби найпростіші матеріали та прилади, зокрема лінійку, лупу, терези, термометр
Описує, що нового дізнався, спостерігаючи та експериментуючи	Учень / учениця: - <i>описує</i> етапи розвитку рослин; - <i>описує</i> , як вода перетворюється на пару або лід / сніг, як тане лід / сніг, утворюється роса / іній / туман / дощ / паморозь; - <i>описує</i> зміни, що відбуваються з повітрям (розширення під час нагрівання і стискання під час охолодження); - <i>розрізняє</i> складники ґрунту (пісок, глина, каміння тощо); - <i>розрізняє</i> звуки за джерелом, гучністю; - <i>розрізняє</i> музикальні звуки, звуки мовлення і шуми; - <i>розрізняє</i> об'єкти, які випромінюють світло, прозорі та непрозорі об'єкти
Описує та пояснює те, про що дізнався; радіючи пізнанню нового, розуміє, що помилки є невід'ємною частиною пізнання	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> про власні емоції, які виникають під час спостереження та експериментування; - <i>пояснює</i> , що помилки можуть допомогти у дослідженні
Знаходить інформацію про природу	Учень / учениця: - <i>використовує</i> інформацію з відомих та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо); - <i>запитує</i> , щоб довідатися більше про природу; - <i>визначає</i> , якої інформації не вистачає для дослідження; - <i>вказує</i> на інформацію, яку не розуміє
Зображує інформацію про навколишній світ у вигляді малюнка, таблиці	Учень / учениця: - <i>фіксує</i> здобуту інформацію / дані словами, малюнками, символами, за допомогою цифрових аудіо-, відео-, фотопристроїв
Розрізняє проблеми в навколишньому світі, пов'язані з діяльністю людини	Учень / учениця: - <i>співвідносить</i> об'єкти та явища живої і неживої природи з їхніми зображеннями / описами і навпаки;

	- <i>вирізняє</i> істотну інформацію про природу
Розуміє проблему в навколишньому світі; розмірковує, що відомо про цю проблему, як її розв'язати	Учень / учениця: - на основі власного досвіду <i>знаходить</i> підтвердження правдивості відомостей про природу, висловлює свою думку про це; - <i>розрізняє</i> фантастичне уявлення про об'єкти природи і факти про них на основі доступних джерел; - <i>запитує</i> в дорослих про правдивість здобутої інформації
Знаходить спільні і відмінні ознаки об'єктів; групує об'єкти навколишнього світу за однією або кількома ознаками	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> об'єкти довкілля (за кольором, смаком, формою, звуком тощо); - <i>розрізняє</i> живі і неживі природні об'єкти; - <i>розрізняє</i> дикорослі й культурні рослини; - <i>розрізняє</i> дерева, кущі, трав'янисті рослини; - <i>порівнює</i> листяні і хвойні, вічнозелені і листопадні рослини; - <i>розпізнає</i> за деякими ознаками комах, павуків, раків, риб, жаб, птахів і звірів; - <i>порівнює</i> свійських і диких тварин; - <i>досліджує</i> свій організм
2. Змістова лінія «Я у природі»	
1	2
Виявляє та описує очевидні зв'язки у природі; пояснює, чому потрібно їх враховувати у життєдіяльності людини	Учень / учениця: - <i>визначає</i> та <i>описує</i> місце свого проживання; - <i>описує</i> Україну, її найважливіші географічні об'єкти, <i>показує</i> розташування України на карті; - <i>описує</i> об'єкти природи своєї місцевості за певними ознаками; - <i>спостерігає</i> за добовими та сезонними змінами у природі; - <i>називає</i> пори року та відповідні їм місяці; тривалість доби і року; - <i>описує</i> поведінку тварин у різні пори року; - <i>установлює</i> взаємозв'язок між порою року і погодою; - <i>розповідає</i> про форму Землі; - <i>пояснює</i> значення сонячного світла для живих організмів; - <i>розповідає</i> про можливі загрози з боку тварин (небезпечні і хворі тварини), рослин (отруйні частини рослин) та грибів (отруйні гриби), <i>пояснює</i> , як діяти в разі загрози
Дбає про чистоту навколишнього світу, доглядає за рослинами і тваринами	Учень / учениця: - <i>дотримується</i> правил поведінки в довкіллі і <i>пояснює</i> ці правила іншим; - <i>вищує</i> рослини вдома, у школі; - <i>доглядає</i> за домашніми тваринами, <i>підкується</i> про диких тварин; - <i>не завдає шкоди</i> тваринам і рослинам під час дослідів та експериментів; - <i>не смітить</i> , <i>пояснює</i> про негативні наслідки викидання сміття у лісах, парках, забруднення водойм; - <i>сортують</i> сміття (папір, пластик, скло, метал); - <i>пояснює</i> загрозу для довкілля дій людини (випалювання стерні, спалювання сміття, забруднення повітря та води)

Пояснює необхідність збереження природних ресурсів і намагається це робити	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , чому і як потрібно ощадно використовувати природні ресурси – воду, тепло, електроенергію; - <i>пояснює</i> , як бережливе ставлення до їжі, одягу, книжок, предметів побуту зберігає природу
3. Змістова лінія «Я в рукотворному світі»	
1	2
Наводить приклади використання винаходів людства в побуті	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> природні та рукотворні (штучні) об'єкти; - <i>порівнює</i> рукотворні (штучні) об'єкти за певними властивостями; - <i>розрізняє</i> природне і створене людиною довкілля; - <i>описує</i> , з чого виготовляють папір, скло тощо; - <i>пояснює</i> вплив штучних матеріалів та рукотворних об'єктів на довкілля; - <i>наводить</i> приклади того, як рукотворні (штучні) об'єкти (серед них і механізми) допомагають людині
Пропонує різні способи використання об'єктів навколишнього світу	Учень / учениця: - <i>пропонує</i> способи повторного використання рукотворних об'єктів

Технологічна освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Технічна творчість та техніка»	
За допомогою дорослих або самостійно добирає конструкційні матеріали та технології для виготовлення виробу	Учень / учениця: - <i>розпізнає</i> конструкційні матеріали візуально та на дотик; - <i>добирає</i> конструкційні матеріали для виготовлення виробу з готових елементів (використання металевих, дерев'яних чи пластмасових конструкторів; готових елементів з паперу, пластику, деревини, пінопласту та інших для макетування); - <i>добирає</i> конструкційні матеріали відповідно до їх властивостей для виготовлення виробу: папір, пластилін, полімерна глина чи солоне тісто, тканина, нитки, неткані, природні та інші матеріали; - <i>розрізняє</i> види паперу, картону, ниток та <i>визначає</i> сфери їх застосування
За допомогою дорослих або самостійно планує власну діяльність з виготовлення виробу, прогнозує кінцевий результат	Учень / учениця: - <i>прогнозує</i> , яким має бути виріб; - <i>планує</i> послідовність технологічних операцій з допомогою дорослих (використання технологічних карт)
Моделює, конструює	Учень / учениця:

та виготовляє виріб з готових елементів за допомогою дорослих; виготовляє та оздоблює виріб за допомогою дорослих	- <i>моделює</i> та конструює виріб з деталей конструктора, користуючись графічним зображенням схем, за власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих; - <i>задумує</i> конструкцію виробу та конструює його з елементів конструкторів або інших готових елементів (коробки, банки, пластикові пляшки тощо); - <i>створює</i> задані форми (на підставі лише обрисів силуету) з використанням Танграму; - <i>створює</i> виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці орігамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу); - <i>демонструє</i> вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаних лініях за запропонованим зразком (шаблоном); - <i>розміщує</i> елементи виробу на площині; - <i>розкриває</i> послідовність дій та <i>дотримується</i> її під час виготовлення виробів із природних матеріалів, під час виготовлення та оздоблення об'ємних виробів, самостійно або з допомогою дорослих; - <i>аргументує</i> послідовність та доцільність виготовленого виробу; - <i>оздоблює</i> виріб за зразком та власним задумом бісером, лелітками, тасьмою, стрічками та іншими матеріалами
---	---

Виконує прості технологічні операції	Учень / учениця: - <i>виконує</i> знайомі <i>технологічні операції</i> з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо); - <i>пояснює</i> вибір моделі, яку він / вона сконструював / -ла, спираючись на запитання дорослих
--------------------------------------	---

2. Змістова лінія «Світ технологій»

1	2
Читає та аналізує графічні зображення за допомогою дорослих та використовує їх у процесі роботи	Учень / учениця: - <i>розмічає</i> прямі лінії на папері і картоні; - самостійно чи з допомогою дорослих <i>креслить</i> розгортки прямокутної форми
Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань	Учень / учениця: - <i>дотримується</i> безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань (використання клею, ножиць, шпильок, гачків тощо); - <i>організовує</i> безпечне робоче місце з допомогою дорослих
Під час виготовлення виробів намагається економно використовувати матеріали; за допомогою дорослих готує залишки до	Учень / учениця: - <i>бере до уваги</i> необхідність економного використання конструкційних матеріалів; - самостійно чи під керівництвом дорослих <i>створює виріб</i>, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше); - <i>аргументує</i> доцільність вторинного використання матеріалів та

вторинної обробки	використовує їх для виготовлення виробів самостійно чи із допомогою дорослих
Оцінює та представляє результати власної або колективної діяльності за допомогою дорослих	Учень / учениця: - самостійно чи з допомогою дорослих <i>демонструє</i> результати власної діяльності; - <i>описує</i> , спираючись на запитання дорослих, чого хотів / -ла досягти
3. Змістова лінія «Світ ремесел»	
1	2
Спостерігає за процесом виготовлення виробу народними майстрами	Учень / учениця: - <i>зіставляє та розрізняє</i> вироби, виготовлені традиційними та сучасними ремеслами (гончарство, ткацтво, витинанка, різьблення та інше).
Спостерігає за процесом виготовлення виробу народними майстрами; створює виріб за допомогою дорослих або самостійно згідно із зразком чи власним задумом, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел	Учень / учениця: - <i>виготовляє та оздоблює</i> виріб із допомогою дорослих чи самостійно, застосовуючи елементи традиційних та сучасних ремесел (використання різних технік для виготовлення та оздоблення виробів: витинанка, вишивка та інше)
4. Змістова лінія «Побут»	
1	2
Виконує практичні завдання в побуті; організовує робоче місце за допомогою дорослих	Учень / учениця: - <i>виконує</i> найпростіші дії щодо самостійності у побуті (упорядковування особистих речей); - спільно з дорослими <i>організовує</i> та прибирає робоче місце відповідно до власних потреб та визначених завдань (організація особистого побуту)
За допомогою дорослих планує дії та виконує їх у власному побуті	Учень / учениця: - разом із дорослими <i>планує та реалізовує</i> найпростіші трудові дії (ремонтую іграшки, книжки, доглядає за рослинами і тваринами, готує страви за рецептами, доглядає за одягом та взуттям); - дотримується правил поведінки за столом, користується столовим посудом за призначенням.
За допомогою дорослих розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу	Учень / учениця: - спільно з дорослими <i>розраховує</i> приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання; - самостійно <i>робить припущення</i> про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання

--	--

Інформатична освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)»	
Пояснює сприйняття інформації різними органами чуття на основі власних спостережень	Учень / учениця: - <i>досліджує</i> сприйняття інформації різними органами чуття; - <i>робить</i> висновок щодо виду інформації та способу її сприйняття; - <i>формулює</i> прості інформаційні запити
Розрізняє та фіксує дані, аналізує та впорядковує прості послідовності	Учень / учениця: - <i>відображає</i> відповіді на запитання за допомогою спеціальних знаків і символів; - <i>групує</i> повідомлення за типами даних, що в них містяться (зображення, тексти, відео, звук тощо); - <i>зберігає, змінює та видаляє</i> дані на одному з відомих носіїв; - <i>розрізняє</i> носії за їх призначенням; - <i>читає та пояснює</i> запропоновані прості схеми і / або інформаційні знаки й табло в місцях перебування; - <i>відповідає</i> на запитання за даними таблиці, схеми; - <i>впорядковує</i> предмети за заданими ознаками (наприклад, впорядкування списку учнів за датою народження, прізвищ за алфавітом тощо)
Визначає об'єкти, їх властивості та значення властивостей за підтримки вчителя; розрізняє моделі та їх відповідники у реальному світі, створює прості моделі	Учень / учениця: - <i>користується</i> готовими моделями для пояснення і розв'язання проблем; - <i>визначає</i> з допомогою вчителя / вчительки найістотніші властивості об'єктів для побудови моделей; - <i>знаходить</i> схожі і відмінні властивості об'єктів; - <i>поділяє</i> властивості за значущістю (істотні та неістотні); - <i>створює</i> об'єкти за зразком; - <i>групує</i> об'єкти, дає назву групі; - <i>створює</i> модель об'єкта
Розрізняє правдиві та неправдиві твердження, здобуті з різних джерел	Учень / учениця: - <i>цікавиться</i> походженням інформації; - <i>виокремлює</i> факти в текстах і повідомленнях; - <i>розпізнає</i> в тексті хибні чи правдиві висловлювання; - <i>розрізняє</i> припущення і фантазію, правду і неправду у простих медіатекстах; - <i>робить</i> власні припущення стосовно розвитку подій
2. Змістова лінія «Моя цифрова творчість»	
1	2
Створює план дій, наводить	Учень / учениця:

приклади повторення та виконання дій за визначеним завданням у повсякденній діяльності	- <i>встановлює</i> логічну послідовність подій або дій; - <i>переказує</i> послідовність подій та дій (у тексті, явищах тощо); - <i>оцінює</i> ризик порушення послідовності дій (наприклад, під час переходу дороги на перехресті)
Складає простий план із точних та однозначних вказівок до дій виконавців, виявляє в ньому помилки, оцінює відповідність очікуваному результату	Учень / учениця: - <i>діє</i> за запропонованим планом, вирізняє пункти плану; - <i>укладає</i> послідовність дій (алгоритм), які потрібно виконати для досягнення мети у повсякденній діяльності; - <i>формулює</i> очікуваний результат; - <i>погоджується</i> або <i>спростовує</i> факт досягнення результату; - <i>виправляє</i> помилки у плані
Складає ціле із запропонованих частин, пояснює, як заміна окремих частин приводить до іншого цілого	Учень / учениця: - <i>виокремлює</i> частини від цілого; - <i>складає</i> ціле із запропонованих частин; - <i>виокремлює</i> у складному завданні прості завдання; - <i>ризикує</i> під час виконання незнайомих завдань
Використовує готові та створює прості інформаційні продукти (текст, зображення, звуки) для отримання, передачі інформації або представлення власних ідей, результатів діяльності	Учень / учениця: - <i>використовує, створює, змінює</i> текст за допомогою цифрових пристроїв та програм; - <i>створює</i> прості малюнки за допомогою цифрових пристроїв та програм; - <i>презентує</i> ідеї та / або результати своєї діяльності за допомогою малюнків, текстів, музики тощо; - <i>читає</i> електронні тексти; - <i>заповнює</i> пропуски в таблиці, виконуючи прості розрахунки; - <i>робить</i> фотографії, <i>слухає</i> тексти з альтернативних джерел (аудіокниги).

3. Змістова лінія «Комунікація та співпраця»

1	2
Самостійно та відповідально виконує визначені завдання; працює в команді з іншими особами для досягнення спільної мети	Учень / учениця: - <i>перевіряє</i> результати праці, своєї та інших, за запропонованими критеріями; - <i>обгрунтовує</i> причини своїх рішень; - з допомогою інших <i>формулює</i> висновки щодо розв'язання чи нерозв'язання проблеми; - <i>діє</i> за узгодженими правилами під час спільної роботи з інформацією; - <i>встановлює послідовність</i> із запропонованих дій для виконання роботи у групі; - <i>виконує</i> різні ролі у групі

4. Змістова лінія «Я і цифрові пристрої»

1	2
Використовує цифрові пристрої вдома, в школі, на вулиці та пояснює їх призначення	Учень / учениця: - самостійно <i>добирає</i> необхідні цифрові пристрої для навчання; - <i>досліджує</i> можливості пристроїв; - <i>експериментує</i> з їхніми функціями; - <i>визначає</i> переваги цифрових пристроїв для збирання,

	зберігання і відображення даних; - <i>описує</i> призначення доступних цифрових пристроїв; - <i>вмикає / вимикає, перезавантажує</i> доступні пристрої
Організовує власне робоче місце за допомогою дорослих; розпізнає та описує прості проблеми та збої, які виникають у роботі доступних цифрових пристроїв, звертається за допомогою та підтримкою	Учень / учениця: - <i>підтримує</i> порядок на робочому місці; - бережливо <i>ставиться</i> до своїх і чужих речей, зокрема цифрових пристроїв; - запускає програми, відкриває файли та програми на знайомому пристрої; - <i>розрізняє</i> випадки, коли потрібно звернутися по допомогу, а коли впоратися самому при збоях програм і несправностях пристроїв
Використовує цифрові пристрої, технології для доступу до інформації та спілкування	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , у який спосіб люди спілкуються через мережі; - <i>оцінює</i> переваги і обмеження спілкування через мережі; - <i>використовує</i> цифрові пристрої для пошуку інформації, творчості та співпраці; - <i>користується</i> різними джерелами інформації (книги, альбоми, запитання до друга тощо); - <i>застосовує</i> інформацію з веб-джерела для навчальних потреб
5. Змістова лінія «Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві»	
1	2
Дотримується правил безпечної роботи; захищає свій інформаційний простір; розповідає про проблеми дорослим	Учень / учениця: - <i>дотримується</i> безпечного режиму роботи з цифровими пристроями; - <i>повідомляє</i> про своє самопочуття дорослим; - <i>аргументує</i> необхідність конфіденційності паролів; - <i>дотримується</i> правил безпечної роботи з цифровими пристроями та в мережах; - <i>зберігає</i> конфіденційність особистої інформації та пояснює необхідність цього; - <i>розпізнає</i> інформацію небезпечного змісту та <i>повідомляє</i> про це дорослих; - <i>звертається</i> по допомогу, коли є сумніви з приводу змісту чи співрозмовника в мережах і реальному житті
Зважає на технічні можливості цифрових пристроїв для спілкування, зокрема з людьми з особливими потребами, поважає приватність повідомлень, толерантно ставиться до відмінностей культур, традицій і різних думок	Учень / учениця: - коректно <i>реагує</i> на висловлювання, з яким не погоджується; - <i>розрізняє</i> приватну та публічну інформацію; - <i>виявляє</i> доброзичливе ставлення до інших – безпосередньо та через мережі; - <i>повідомляє</i> дорослих про образи і цькування
Зазначає авторство власних робіт; виявляє повагу до авторства інших	Учень / учениця: - <i>зазначає</i> авторство власних робіт (прізвище, ім'я, дату), <i>доводить</i> його

осіб	- не списує і не дає списувати, аргументовано доводячи, чому; - вказує авторів тих матеріалів, які використовує у своїх роботах
------	--

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Безпека»	
Розпізнає та описує небезпеку вдома, у школі та навколишньому світі	Учень / учениця: - розпізнає ситуації небезпеки вдома, на вулиці або у школі та пояснює, що робити в цих ситуаціях; - пояснює ситуації, у яких побутові прилади, речовини можуть бути небезпечними для людини; - описує дії, доцільні в разі небезпечної ситуації з вогнем, водою, газом, вибухонебезпечними предметами та речовинами; - описує дії, доцільні в разі контакту з незнайомою людиною; - розпізнає предмети, до яких не можна торкатися (забуті сторонніми людьми речі, зброя тощо)
Пояснює, що кожна дія (рішення) має наслідки	Учень / учениця: - пояснює можливі наслідки для себе від власної необачної поведінки вдома; - пояснює можливі небезпеки, з якими може стикатися людина в довкіллі; - прогнозує наслідки небезпечної поведінки з підозрілими предметами, забутими речами, вибуховими пристроями та зброєю
Визначає позитивний і негативний вплив на вибір здорової та безпечної поведінки	Учень / учениця: - розрізняє корисні та шкідливі впливи на вибір безпечної поведінки з боку батьків, учителів, друзів, ЗМІ тощо; - пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довкіллі, зокрема вдома, у школі
Вирішує як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я	Учень/учениця: - обирає безпечну дорогу, розробляє безпечний маршрут до / зі школи з урахуванням правил дорожнього руху; - обирає свої дії як учасник дорожнього руху з найменшим ризиком
Пояснює, від чого залежить безпека вдома, у школі та навколишньому світі	Учень / учениця: - пояснює правила безпечної поведінки вдома (з побутовими приладами, речовинами тощо); - дотримується правил безпечної поведінки в різних ситуаціях; - розрізняє основні знаки та символи дорожнього руху; - розрізняє підозрілі предмети (забуті речі, зброя та її елементи тощо) та пояснює, куди і як звернутися з повідомленням про знахідку
Розрізняє, до кого і як звернутися за допомогою; описує приклади такої діяльності	Учень / учениця: - визначає осіб, які можуть надати допомогу в разі небезпеки; - описує приклади діяльності служб допомоги в небезпечних ситуаціях та ідентифікує їх телефони;

	- демонструє, як попросити допомоги при потребі; - пояснює, яку просту першу допомогу можна надати
Розпізнає знаки, символи і попередження щодо ймовірної небезпеки	Учень / учениця: - розрізняє найважливіші попереджувальні знаки та символи, пояснює, що вони означають - визначає місця, де можна безпечно відпочити
Демонструє поведінку, яка запобігає або зменшує ризики для життя і здоров'я	Учень / учениця: - розпізнає вияви неповаги та приниження; - уникає виявів неповаги та приниження у власній поведінці; - належно реагує на цькування, тиск та приниження; - пояснює, що всі люди (зокрема діти) мають право захищати свою гідність і недоторканість свого тіла; - пояснює, як безпечно і без шкоди для здоров'я поводитися в мережі
2. Змістова лінія «Здоров'я»	
1	2
Пояснює, що кожна дія (рішення) має наслідки	Учень / учениця: - описує свої почуття в різних ситуаціях; - пояснює, чому небезпечно та шкідливо дражнити або залякувати інших; - описує залежність між фізичною активністю та потребою в їжі та воді
Відзначає зміни власного організму і приймає їх	Учень / учениця: - описує зміни власних емоцій, почуттів (настрою); - визначає, як змінюється людське тіло з віком; - відзначає зміни у своєму тілі у процесі дорослішання, хвороби, втоми, фізичної активності; - наводить приклади зародження та розвитку живих істот
Визначає позитивний і негативний вплив на вибір здорової та безпечної поведінки	Учень / учениця: - пояснює вплив способу життя, здорової поведінки та корисних звичок на здоров'я людини; - розрізняє позитивні і негативні впливи оточення на вибір здорового способу життя (сім'я, вчителі, лікарі, однолітки, ЗМІ); - пояснює важливість руху та активної поведінки для себе та інших; - пояснює, як запобігти неінфекційним та інфекційним захворюванням (спосіб життя, правила гігієни, щеплення); - пояснює, як поводитися поруч із людьми з неінфекційними та інфекційними захворюваннями; - пояснює роль щеплення для попередження інфекційних захворювань; - пояснює важливість впливу питної води на організм; - описує шкоду від вживання алкоголю, тютюну, наркотиків, можливого хибного вживання інших речовин; - порівнює вплив різних емоцій та почуттів на себе та інших
Уважно слухає, запитує про потреби інших осіб та висловлюється так, щоб не образити інших осіб	Учень / учениця: - виражає словесно і несловесно потреби, бажання, почуття; - відстоює свою позицію, за потреби кажучи «ні»; - визначає осіб, від яких може отримати інформацію про вживання

	ліків та користування предметами домашнього вжитку; - <i>розрізняє</i> родинні зв'язки, дружні, ділові стосунки та подружнє життя; - <i>пояснює</i>, чому треба ставитися з повагою до інших осіб, їхнього походження
Демонструє поведінку, яка запобігає або зменшує ризики для життя і здоров'я	Учень / учениця: - <i>дотримується</i> правил щодо догляду за своїм тілом, одягом, особистими речами; - <i>використовує</i> відповідні назви частин тіла та органів для повідомлення про самопочуття чи проблеми зі здоров'ям (біль, дискомфорт тощо); - <i>визначає</i> осіб, до яких може звертатися при поганому самопочутті
Визначає здорові та шкідливі звички	Учень / учениця: - <i>пояснює</i>, як харчування впливає на здоров'я людини; - <i>розрізняє</i> продукти за походженням (напр., рослинного, тваринного тощо); - <i>пояснює</i>, що таке хибне використання речовин (напр., ліки – не за призначенням або в надмірних кількостях); - <i>розпізнає</i> безпечні і небезпечні речовини; - <i>розрізняє</i> здорові та шкідливі звички, <i>пояснює</i> їхній вплив на безпеку, здоров'я і добробут людини
Розпізнає, що приносить задоволення та користь	Учень / учениця: - <i>розрізняє</i> корисні і шкідливі продукти харчування; - <i>пояснює</i> важливість споживання продуктів своєї місцевості; - <i>наводить приклади</i> українських національних страв та страв інших країн; - <i>пояснює</i> важливість сну та відпочинку (активного і пасивного) для належного розвитку організму та збереження здоров'я
Вирішує, як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я	Учень / учениця: - <i>описує</i> безпечне й відповідальне вживання їжі, використання ліків, побутових засобів; - <i>демонструє</i> дії, спрямовані на подолання страху
Розпізнає знаки, символи і попередження щодо ймовірної небезпеки	Учень / учениця: - <i>добирає</i> продукти харчування, орієнтуючись на позначки на упаковці ; - <i>визначає</i> місця, де можна харчуватися здорово
Визнає важливість помірності у споживанні послуг та продукції	Учень / учениця: - <i>пояснює</i>, що переїдати – шкідливо; - <i>пояснює</i>, що важлива помірність під час перегляду телебачення та користування цифровими пристроями, дотримується цих обмежень у побуті
Протидіє проявам тиску, неповаги та приниження щодо себе та інших осіб, звертаючись за допомогою до дорослих	Учень / учениця: - <i>визначає</i> дії, які його / її ображають; - <i>підтримує</i> та <i>приймає</i> інших; - <i>демонструє</i> відсторонення від неприйнятних дотиків з боку інших людей; - <i>повідомляє</i> про це дорослих, яким довіряє
Розпізнає здорову етичну	Учень / учениця:

поведінку (сумлінність, справедливість, чесність, відповідальність, відвагу, відданість) та наслідує її	- встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі; - пояснює функції та значення батьків для кожної людини; - пояснює правила моральної поведінки вдома, у школі
Пояснює важливість навчання у школі для свого життя та добробуту; планує свій день (навчальний та вихідний)	Учень / учениця: - пояснює, чому навчання допомагає зберігати здоров'я ; - пояснює, як бути прикладом здорової поведінки для інших
Упорядковує власне навчання відповідно до своїх потреб та рекомендованих умов	Учень / учениця: - пояснює, чому належні для збереження здоров'я умови сприяють навчанню; - застосовує різні способи зняття втоми (за допомогою гімнастики, дихальних вправ, музики, прогулянки, зміни виду діяльності тощо)
3. Змістова лінія «Добробут»	
1	2
Розпізнає, що приносить задоволення та користь	Учень / учениця: - пояснює, яка діяльність приносить і радість, і користь; - розрізняє ознаки добробуту людини
Пояснює потреби свої та інших осіб; визначає, від кого та від чого залежить задоволення потреб	Учень / учениця: - розрізняє важливі і менш важливі потреби, визначає доступні шляхи їх задоволення; - складає перелік речей, необхідних для конкретної життєвої ситуації; - пояснює, чому люди купують товари
Пояснює, що кожна дія (рішення) має наслідки	Учень / учениця: - пояснює, що кожен учинок має наслідки, спираючись на власний досвід та на приклади літературних героїв, персонажів мультфільмів тощо
Вирішує як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я	Учень / учениця: - ставить перед собою мету споживати корисні продукти, складає їхній перелік; - використовує раціонально кишенькові гроші
Визнає важливість помірності у споживанні послуг та продукції	Учень / учениця: - пояснює значення грошей та матеріальних цінностей; - пояснює, що не всі потреби можна задовольнити через обмеженість ресурсів; - планує витрати кишенькових грошей
Розпізнає здорову етичну поведінку (сумлінність, справедливість, чесність, відповідальність, відвагу, відданість) та наслідує її	Учень / учениця: - пояснює, ознаки здорової етичної поведінки; - пояснює правила ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів); - дотримується правил етичної поведінки під час спілкування з однолітками та дорослими в різних життєвих ситуаціях; - пояснює, чому людині потрібна доброчинність; - пояснює важливість добрих учинків для людини та довкілля; - пояснює, якою має бути підприємлива людина; - пояснює, чому важливо поважати чужу власність

Упорядковує власне навчання відповідно до своїх потреб та рекомендованих умов	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> важливість навчання у школі для власного добробуту; - <i>організовує</i> робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі та вдома; - <i>дотримується</i> оптимального режиму дня
Уважно слухає, запитує про потреби інших осіб та висловлюється так, щоб не образити інших осіб	Учень / учениця: - <i>об'єднується</i> з іншими дітьми у групу для навчання та гри; - <i>виконує</i> запропоновану роль у мікрогрупі (команді), <i>погоджуюсь із рішенням</i> команди; - <i>пояснює</i> важливість дотримання меж особистого фізичного простору
Розрізняє, до кого і як звернутися за допомогою; описує приклади такої діяльності	Учень / учениця: - <i>розрізняє</i> потреби близьких людей та друзів; - <i>звертається</i> за підтримкою до осіб, яким довіряє; - <i>розрізняє</i> ситуації, коли він / вона або інші люди потребують допомоги
Пояснює важливість навчання у школі для свого життя та добробуту; планує свій день (навчальний та вихідний)	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> , як від власного ставлення до навчання залежить його / її успіх і добробут в майбутньому; - <i>визначає</i> послідовність кроків для виконання навчального, ігрового чи дослідного завдання, напр. щодо здорового способу життя свого / родини; - <i>планує</i> свій вихідний день з урахуванням умов та можливостей; - <i>розрізняє</i> різні професії та пояснює важливість навчання для їх опанування
Виконує різні ролі в групі, пояснює у чому цінність спільної роботи	Учень / учениця: - <i>зголошується</i> до виконання різних ролей у грі, навчанні, спільних проектах; - <i>ініціює</i> спільні справи, ігри, розваги; - <i>описує</i> цінність створеного разом

Громадянська та історична освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Я – Людина»	
Описує себе, свій характер, захоплення, якими вирізняється від інших осіб	Учень / учениця: - <i>розмірковує</i> , якими рисами характеру має володіти людина і чому; - <i>аналізує</i> свою поведінку, уподобання, виділяючи риси, якими вирізняється з-посеред інших і які надають йому / їй неповторності; - <i>досліджує і представляє</i> (на прикладі однолітків і родини) неповторність кожної людини, беручи до уваги зовнішність, поведінку, характер, уподобання тощо
Встановлює послідовність	Учень / учениця:

подій (раніше/пізніше, до/після, давно/ недовно); пояснює, як і чому люди визначають час	- <i>пояснює</i> (спираючись на власний досвід і думки старших), навіщо людині знати точний час; бути пунктуальним / -ою у школі й удома
Описує послідовність етапів розвитку людини; намагається пояснити, як події пов'язані між собою	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , що означає вислів «бути людиною»; - <i>пояснює</i> , як змінюється людина впродовж життя; - <i>описує</i> , як змінюються умови життя людини
Розповідає про себе, свою родину та інших осіб	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> про літературні персонажі / історичні постаті, на яких хотів би / хотіла б бути схожою; - складає перелік чеснот / рис характеру, якими володіє літературний персонаж чи історична постать; - <i>пояснює</i> , що можна, а чого не можна розповідати про себе незнайомим людям, <i>добирає приклади</i> на користь свого твердження
2. Змістова лінія «Я серед людей»	
1	2
Висловлює свої вподобання; виокремлює фрази та/або дії, які вразили; обмірковує вплив своїх слів та/або дій на думку інших осіб	Учень / учениця: - <i>розповідає</i> про свої зацікавлення, <i>пояснює</i> , як йому / їй подобається проводити дозвілля; - <i>описує</i> , які книжки / фільми / ігри він / вона любить і чому?; - <i>пояснює</i> , чому кожен може мати свої вподобання
Пояснює важливість співпраці у групі; разом з іншими особами визначає послідовність виконання завдань; виконує різні ролі в групі	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , чому люди перебувають разом, взаємодіють; - <i>залучає</i> людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання; - <i>надає допомогу</i> тим, хто її потребує, і <i>висловлює вдячність</i> за підтримку; - уважно <i>вислуховує</i> думку співрозмовника, <i>висловлює</i> свій погляд, шануючи гідність інших
Пояснює свої обов'язки в сім'ї, школі; дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших осіб; звертається за допомогою до старших у разі, коли його або інших осіб ображають	Учень / учениця: - <i>переконує</i> у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане); - <i>пояснює</i> , до кого можна звернутися по допомогу, якщо когось ображають або принижують; - <i>обстоює</i> думку, що не треба замовчувати негідної поведінки інших
Розпізнає вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших осіб	Учень / учениця: - <i>моделює</i> ситуації / грає рольові ігри, у яких підтримує та підбадьорює інших; - розпізнає ситуації (із казок, оповідань, власного досвіду), у яких хтось зазнав образ, <i>пояснює</i> , як діяти в таких ситуаціях; - <i>встановлює</i> , що, попри неповторність кожного, всі люди рівні, бо вони – люди;

	- <i>висловлює припущення</i> , чому люди стають товаришами, однодумцями, друзями / опонентами, супротивниками, ворогами
Збирає інформацію та розповідає про свою родину, однокласників, Україну; пояснює, що означає бути членом родини, громади, класу; долучається до родинних і національних традицій, пояснює їх значення для себе	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , які почуття пов'язують його / її з близькими людьми, <i>висловлює</i> припущення про те, чим вони зумовлені; - <i>описує</i> узвичаєні правила життя своєї сім'ї / класу, пояснює їхнє значення для себе; - <i>описує</i> й <i>обмірковує</i> свої права й обов'язки в сім'ї, класі
Досліджує об'єкти загального користування у своїй місцевості; дотримується правил поведінки під час гри, прогулянки і відпочинку	Учень / учениця: - <i>дотримується</i> встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, парку, на дитячому майданчику тощо) правил; - <i>пояснює</i> , чому потрібно дотримуватися встановлених правил
Розрізняє теперішнє, минуле і майбутнє (було — є — буде)	Учень / учениця: - <i>встановлює</i> , чим його / її дитинство відрізняється від дитинства старших родичів; - <i>описую різницю</i> між дитинством сучасних дітей та у минулому (одяг, іграшки, заняття тощо); - <i>пояснює</i> , що життя кожного покоління відрізняється від життя іншого; - <i>зауважує</i> і <i>виокремлює</i> зміни, які відбулися у його / її правах (напр., звичай в школі колись і тепер)
Пояснює, де може знайти потрібну інформацію; виявляє основний зміст джерела інформації; розпитує старших людей про минуле	Учень / учениця: - <i>формулює</i> запитання до батьків, інших родичів про історію родини і <i>передає</i> в різних формах цю інформацію; - розпитує старших людей про минуле
3. Змістова лінія «Моя культурна спадщина»	
1	2
Встановлює послідовність подій (раніше/пізніше, до/після, давно/недавно); пояснює, як і чому люди визначають час	Учень / учениця: - <i>встановлює</i> , спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися відомі історичні події та жили визначні особи (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно)
Орієнтується у близькому до місця проживання та освоєному людьми середовищі	Учень / учениця: - <i>оглядає</i> та <i>описує</i> пам'ятки культури рідної місцевості, відображає їх різними мистецькими засобами (напр., малює, ліпить, співає, шукає приклади он-лайн тощо); - <i>дотримується</i> належних правил поведінки в місцях пам'яті, <i>пояснює</i> ці правила; - <i>виявляє повагу</i> до померлих, <i>вишановує</i> героїв і жертв трагедій або злочинів проти людства
Показує, як природа дає людям засоби до існування; описує	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> , чому природа важлива для людини;

зміни, які спостерігає у знайомому просторі, пов'язані з людською діяльністю	- визначає, що дає природа людині; - визначає окремі зміни у ландшафті / краєвиді, пов'язані з діями людей; - пояснює, чому зберігати природу – обов'язок кожного
Досліджує об'єкти загального користування у своїй місцевості; дотримується правил поведінки під час гри, прогулянки і відпочинку	Учень / учениця: - довідується (із легенд, від старших людей) про походження місцевих назв населених пунктів і географічних об'єктів; - пояснює потребу дотримання правил у громадських місцях та під час спільних заходів, протидіє (залучаючи дорослих) їх порушенню
Збирає інформацію та розповідає про свою родину, однокласників, Україну; пояснює, що означає бути членом родини, громади, класу; долучається до родинних і національних традицій, пояснює їх значення для себе	Учень / учениця: - долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе; - виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей; - бере участь у мистецьких (наприклад, театральних) акціях
Виокремлює незрозумілі слова і за допомогою дорослих встановлює їх зміст; придумує назву твору, що відображає його зміст	Учень / учениця: - вдумливо читає короткі історичні оповідання, легенди, міфи тощо; - придумує назву до коротких текстів дитячої літератури; - виокремлює незрозумілі слова з усних та писемних текстів дитячої літератури; - запитує про значення незрозумілого слова в дорослих або довідується про це за допомогою цифрового пристрою (пошуковика)
4. Змістова лінія «Моя шкільна та місцева громади»	
1	2
Пояснює, де може знайти потрібну інформацію; виявляє основний зміст джерела інформації; розпитує старших людей про минуле	Учень / учениця: - розповідає про видатних історичних осіб / сучасників / сучасниць, чий життя і діяльність пов'язані з місцевою громадою
Пояснює свої обов'язки в сім'ї, школі; дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших осіб; звертається за допомогою до старших у разі, коли його або інших осіб ображають	Учень / учениця: - розповідає про свої права і обов'язки як учасника / -ці шкільної та місцевої громад, пояснює важливість цих прав і обов'язків

Домовляється з однокласниками про доброчесні правила взаємодії, дотримується досягнутих домовленостей, пояснює, чому це важливо	Учень / учениця: - <i>виробляє</i> (з однокласниками) доброчесні правила взаємодії, <i>переконує</i> , що вони потрібні; - <i>дотримується</i> домовленостей; - <i>добирає приклади</i> із власного досвіду, які свідчать про його / її відповідальне ставлення до обов'язків як члена шкільної та місцевої громад
Розповідає про свої успіхи, успіхи класу, своєї родини; розповідає про свої проблеми, обирає варіанти їх розв'язання; долучається до корисних справ у родині, класі, школі	Учень / учениця: - <i>обговорює</i> проблеми класу, які його / її турбують, обирає один із варіантів їх розв'язання; - <i>з'ясовує</i> , що він / вона може робити для однокласників, шкільної спільноти; робить відповідні пропозиції на зборах класу
5. Змістова лінія «Ми – громадяни України. Ми – європейці»	
1	2
Розповідає про Україну як про свою Батьківщину, розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них	Учень / учениця: - <i>представляє</i> загальні відомості про Україну; - <i>розпитує</i> дорослих (родичів) про сучасне громадське життя та минуле України; - <i>розпізнає</i> державні символи України, <i>шанобливо ставиться</i> до них; - <i>розповідає</i> про державний прапор України, її герб; - <i>співає</i> державний гімн України; - <i>розповідає</i> про День Незалежності України і традиції його святкування в родині / громаді / країні; - <i>розповідає</i> про найважливіші державні свята України; - <i>дотримується</i> встановлених <i>правил</i> поведінки під час проведення державних свят
Запитує про те, що зацікавило; знаходить відповіді на запитання; виокремлює в джерелі інформацію про відому особу/подію	Учень / учениця: - <i>знаходить</i> (у дитячих художніх творах) приклади патріотизму і людяності; - <i>розповідає</i> про видатних українців, <i>описує</i> їхню важливість для України; - <i>ставить запитання</i> , які допомагають більше дізнатися про важливу для України подію чи особу

Мистецька освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Художньо-практична діяльність»	
Творить відомими	Учень / учениця:

художніми засобами і способами	- <i>співає</i> вокальні вправи, дитячі пісні (зокрема музичний фольклор) у відповідному настрої, характері, темпі, динаміці; - <i>дотримується</i> правил співу; - <i>грає</i> в ансамблі прості композиції (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо); - <i>обирає</i> тембр інструменту (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо) для передавання відповідного образу; - <i>орієнтується</i> в нотному записі (нотний стан, скрипковий ключ, розмір, такт, ноти в межах I октави, тривалості звуків – ціла, половинна, чверть, восьма); - <i>відтворює</i> прості ритмічні послідовності (створені з половинних, четвертних та восьмих тривалостей), зокрема у різних темпах; - <i>виконує</i> прості площинні (двовимірні) живописні та графічні зображення; прості об'ємні композиції; - <i>використовує</i> у живописній роботі хроматичні і ахроматичні кольори; <i>утворює</i> з основних кольорів – похідні; - <i>створює</i> хроматичну й ахроматичну графічну композицію, використовуючи лінії, крапки та плями; - <i>складає</i> та розташовує на площині (у просторі) окремі елементи зображень (форм) у просту, зокрема орнаментальну, композицію (графічну, живописну, декоративну, об'ємну); - відповідно до задуму, <i>обирає</i> положення формату аркуша (вертикальний, горизонтальний); - <i>використовує</i> усю площину аркуша для створення композиції; - <i>користується</i> художніми засобами та матеріалами, палітрою, пензлями, стеками, ножицями тощо; - <i>конструює</i> прості композиції з художніх, природних та інших підручних матеріалів ; - <i>дотримується</i> правил техніки безпеки; - <i>виконує</i> нескладні ролі (зокрема «пісні в ролях»), етюди-наслідування, перевтілюючись у різних персонажів; - <i>вправляється</i> над інтонацією мовлення, чіткістю дикції, виразністю міміки і жести; - <i>дотримується</i> загальноприйнятих правил поведінки в закладах культури та мистецтва (театрі, музеї тощо) ; - <i>виконує</i> елементарні танцювальні рухи під музику; <i>рухається</i> в ритмі і темпі музики, <i>узгоджує</i> свої рухи з музичним супроводом (співом)
Експериментує, використовуючи відомі техніки художньо-творчої діяльності, звуками, ритмами, рухами, лініями, кольорами, формами, матеріалами тощо для створення художніх образів	Учень / учениця: - <i>придумує</i> образи (фантазує) та виражає задумане знайомими засобами художньої виразності; - <i>імпровізує</i> голосом (музичні, мовленнєві інтонації), засобами пантоміми (міміка, жести), на музичних інструментах (трикутники, бубни, барабан, маракаси тощо); - <i>створює</i> варіанти ритмічного супроводу до пісні; - <i>експериментує</i> з кольорами, лініями, формами тощо
Спостерігає за	Учень / учениця:

навколишнім світом, фіксує за допомогою вчителя цікаві явища як ідеї для творчості; допомагає прикрасити місце, де навчається, живе	- <i>спостерігає</i> за довкіллям, за допомогою вчителя/вчительки фіксує цікаві, незвичайні явища - <i>створює</i> елементи композиції / декору для оформлення середовища, в якому живе і навчається, використовує побачене і почуте в художньо-практичній діяльності
Визначає серед творів і видів художньо-творчої діяльності ті, що подобаються; ділиться емоціями від сприйняття мистецьких творів; творить для власного задоволення	Учень / учениця: - <i>вирізняє</i> види мистецької діяльності, які поліпшують його / її настрій; - <i>описує</i> свої емоції від сприймання мистецьких творів; - обирає вид художньої творчості за своїми вподобаннями
2. Змістова лінія «Сприймання та інтерпретація мистецтва»	
1	2
Сприймає твори різних видів мистецтва і проявляє емоційно-ціннісне ставлення до них у різний спосіб (словами, рухами, мімікою, лініями, кольорами тощо)	Учень / учениця: - <i>сприймає</i> твір мистецтва та <i>висловлює</i> враження, добираючи із запропонованих слова, співзвучні з власними емоціями; - <i>порівнює</i> музичні та візуальні образи, твори мистецтва та явища довкілля; - <i>відтворює</i> емоційні враження від твору мистецтва різними відомими засобами та способами (рухами, мімікою, лініями, кольорами тощо)
Розрізняє види мистецтва (музичне, образотворче, театральне, хореографічне тощо) і розпізнає притаманні їм засоби виразності	Учень / учениця: - <i>розрізняє</i> види мистецтва (музичне, образотворче, театральне, танцювальне, екранні); - <i>характеризує</i> мелодію; - <i>визначає</i> темп (повільно, помірно, швидко); реєстр (високий, середній, низький), динаміку (гучно, тихо), тембр (звучання хору та оркестру, окремих музичних інструментів (сопілка, бубон, барабан, скрипка, бандура, фортепіано тощо); - <i>розпізнає</i> прості художні матеріали, якими виконана учнівська творча робота (кольорові олівці, фломастери, акварель, гуаш, пластилін тощо); - <i>визначає</i> гаму (тепла, холодна, мішана) творів мистецтва та учнівських робіт; - <i>розрізняє</i> види театру (ляльковий, музичний, драматичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм)
Визначає серед творів і видів художньо-творчої діяльності ті, що подобаються; ділиться емоціями від сприйняття мистецьких творів;	Учень / учениця: - <i>вирізняє</i> (із запропонованих) твори мистецтва, що змінюють або передають його / її настрій

творить для власного задоволення	
3. Змістова лінія «Комунікація через мистецтво»	
1	2
Оцінює власну творчість за визначеними орієнтирами; пояснює, наскільки вдалося втілити свій задум	Учень / учениця: - <i>порівнює</i> власний задум із його втіленням; - <i>описує</i> , що вдалося чи не вдалося втілити;
Презентує створені художні образи у зрозумілий спосіб, пояснюючи створене	Учень / учениця: - <i>презентує</i> результати власної творчості (співає пісні, виконує танцювальні рухи, демонструє власні роботи з образотворчого мистецтва тощо); - <i>вербально описує</i> свій творчий задум
Бере участь у колективній творчій діяльності, дотримується правил творчої співпраці; ділиться з іншими особами враженнями від сприйняття мистецтва та творчої діяльності	Учень / учениця: - <i>виявляє</i> (з допомогою вчителя / вчительки) інформацію, отриману від сприймання творів мистецтва; - <i>ділиться</i> враженнями від творів різних видів мистецтва; - <i>бере участь</i> у колективному виконанні творчого задуму – у народних святах та обрядах, концертах, виставках, інсценізаціях тощо; - <i>дотримується</i> правил взаємодії і творчої співпраці

Фізкультурна освітня галузь

Обов'язкові результати навчання	Очікувані результати навчання
1	2
1. Змістова лінія «Базова рухова активність»	
Виконує вправи на пересування (ходьба, біг, стрибки, лазіння, плавання, ковзання), виконує вправи з предметами та без них (за наявності відповідних умов)	Учень / учениця: - <i>виконує</i> комплекси загальнорозвивальних та спеціальних вправ за показом учителя / учительки з використанням різних предметів та без них; - <i>виконує</i> різновиди ходьби; - <i>виконує</i> бігові вправи та різновиди бігу; - <i>виконує</i> базові рухи, характерні для різних видів спорту
Розпізнає, добирає та виконує фізичні вправи для ранкової гімнастики; розрізняє, добирає та виконує фізичні вправи з різних видів спорту для розвитку фізичних якостей	Учень / учениця: - <i>виконує</i> комплекси фізичних вправ ранкової гігієнічної гімнастики, фізкультурної хвилинки і фізкультурної паузи; - <i>розрізняє</i> легкоатлетичні, гімнастичні, ігрові та інші вправи; - <i>добирає</i> необхідний спортивний інвентар та вправи до видів спорту, якими займається
2. Змістова лінія «Ігрова та змагальна діяльність учнів»	

1	2
Виконує рухові дії під час рухливих ігор під керівництвом вчителя	Учень / учениця: - <i>грає</i> в рухливі ігри та <i>бере участь</i> в естафетах; - <i>застосовує</i> рухливі ігри під час прогулянок, екскурсій, відпочинку, задовольняючи потребу в руховій та ігровій діяльності
Виконує різні ролі під час рухливих ігор, забав, обрядів та інших форм рухової діяльності	Учень / учениця: - <i>спілкується</i> та <i>взаємодіє</i> з дорослими й однолітками; - <i>співпрацює</i> й <i>досягає</i> спільних командних цілей, наприклад під час рухливих ігор та естафет; - <i>бере участь</i> в ухваленні спільних рішень на користь команди; - <i>виконує</i> різні ролі в ігрових ситуаціях; - <i>активно вболіває</i> за результат команди
Дотримується правил безпеки особисто та під час спільної з друзями рухової діяльності	Учень / учениця: - <i>дотримується</i> безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ та ігор
Дотримується правил чесної гри під час рухової діяльності; не засмучується через поразку	Учень / учениця: - <i>пояснює</i> емоції, що виникають під час естафет та рухливих ігор - <i>пояснює</i> , чому треба грати чесно, поважаючи суперника; - <i>пояснює</i> правила проведення гри, <i>ставить запитання</i> , щоб краще їх зрозуміти, та <i>діє</i> відповідно до узгоджених правил; - <i>розповідає</i> про відомих спортсменів та прагне брати з них приклад; - <i>пояснює</i> , як треба вигравати і програвати з гідністю
3. Змістова лінія «Турбота про стан здоров'я та безпеку»	
Контролює своє самопочуття за підтримки дорослих у закладі загальної середньої освіти і поза його межами	Учень / учениця: - <i>регулює</i> фізичне навантаження відповідно до самопочуття під час виконання фізичних вправ; - <i>пояснює</i> , які ознаки втоми виявляються під час виконання фізичних навантажень; - після виконання фізичних вправ <i>визначає</i> , що було складно зробити і чого досягнув/ -ла; - <i>описує</i> ознаки впливу фізичного навантаження на власний організм
Пояснює значення фізичних вправ для здоров'я людини	Учень / учениця: - <i>переконує</i> однокласників про користь виконання фізичних вправ; - <i>аргументує</i> , що кожна людина – неповторна і може мати різні фізичні якості; - <i>пояснює</i> роль загартування для зміцнення здоров'я людини
Обирає за допомогою вчителя та виконує вправи/ігри і елементи різних видів спорту для розвитку фізичних якостей	Учень / учениця: - <i>виконує</i> вправи для формування постави; - <i>виконує</i> дихальні вправи та вправи на релаксацію; - <i>виконує</i> вправи на свіжому повітрі для зміцнення здоров'я та покращення фізичного розвитку; - <i>виконує</i> вправи для розвитку фізичних якостей та <i>аналізує</i> їхні зміни за допомогою вчителя/ вчительки; - <i>пояснює</i> цінність зусиль для формування характеру;

	- <i>добирає</i> вправи за вподобаннями
--	---

Оскільки освітня програма для 1-2-х класів санаторної школи ґрунтується на компетентнісному підході, теми/ тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

V. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

VI. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

VII. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Освітній процес у 1-2-х класах у 2021/2022 навчальному році буде забезпечено 6 педагогічними працівниками, які мають вищу педагогічну освіту та мають сертифікати щодо проходження відповідних курсів підвищення кваліфікації. Один педагог має кваліфікаційну категорію – «спеціаліст», два «спеціаліст II категорії» та три «спеціаліст вищої категорії», .

Методична робота з педагогічними кадрами здійснюється за допомогою сучасних інтерактивних методик та направлена на підвищення якості володіння педагогами сучасними інтерактивними методиками, що покращує якість навчання учнів.

Паралельно із наданням якісних освітніх послуг у санаторній школі створені усі умови щодо лікування та покращення здоров'я учнів стосовно захворювання.

Сучасна матеріально – технічна база закладу (інтерактивні навчальні комплекс, комп'ютери, бібліотека, ігрові кімнати, спортивна зала та зали лікувальної фізкультури) дозволяє якісно виконувати завдання освіти.

З метою з'ясування рівня досягнення компетентностей учнями санаторної школи, відповідно до цілей освітнього процесу у закладі проводиться моніторингові дослідження за напрямками: рівень якості освітнього процесу та якість роботи з обдарованими учнями.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Директор

Г.МИХАЙЛЕНКО

Додаток 1
до Освітньої програми
1-2-х класів
санаторної школи

**Робочий навчальний план
для 1 – 2 класів з українською мовою навчання**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	1 клас	2 клас
	Інваріантна складова	
Українська мова	5	5
Іноземна мова (англійська)	2	3
Математика	3	3
Я досліджую світ	7	8
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)	19	21
Разом	22	24
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Курс за вибором: Російська мова	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	20	22
Усього (без урахування поділу класів на групи)	23	25

Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна - 2; математична-1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 – для 2 -4 класу

Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Додаток 2
до Освітньої програми 1 – 2-х класів
санаторної школи

**Перелік навчальних програм
для вивчення предметів варіативної складової у 1-2-х класах
Комунального закладу «Харківська санаторна школа № 13»
Харківської обласної ради**

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас	Назва навчальної програми, за якою здійснюється навчання	Рік та видавництво	Тип навчальної програми	Ким дозволена до використання
1.	Російська мова	1	Здійснюється за програмою до підручника для 1 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою «Російська мова », О.І.Самонова, Ю.О.Горобець,	Київ.: Генеза, 2018.	Державна	Наказ МОНУ № 734 від 06.07.2018 «Про надання грифа “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України” підручникам для 1 класу»
2.	Російська мова	2	Здійснюється за програмою до підручника для 2 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою	Київ.: Генеза, 2019.	Державна	Наказ МОНУ № 407 від 28.03.2019 «Про надання грифа “Рекомендовано Міністерством

			«Російська мова », О.І.Самонова, Ю.О.Горобець,			освіти і науки України” підручникам для 2 класу»
--	--	--	--	--	--	---